

Сърдцето на Панафидов се свиваше при мисълта, какво бе направил той... Баща му и без това е постоянно нездрав, кашля, сърди се, и изведнаж, нова неприятност... И кой е виновния? Той... той...

Никой друг, освен той. Какво ще стане сега с баща му? Ами ако умре? И кой тогава ще бъде виновен? Пак той, той... И той реши, че няма да каже истината на баща си и няма да му покаже свидетелството. Така и направи.

Времето минаваше. Веднаж през ваканцията бащата някак си спомни и попита сина:

— Федя, ти ходи ли в гимназията за свидетелството?

— Не... И защо ли? Все едно, знае се, че минах.

— То че е тжй, тжй е... но все пак... Приятно ще ми е да погледна... Но от друга страна не в свидетелството е сжщността...

Бащата го остави на мира и вече не питаше за свидетелството. Но при все това душата на момчето не беше спокойна: тежеше му измамата, на която той се реши само заради туй — да не наскърби баща си.

Сега той по възможност странеше от баща си, избягваше обществото му, да не би някак случайно да се открие лжжата му.

Цял изтржпваше всеки път, когато погледна му се срещаше с бащиният, а когато бащата заговаряше с него, той се стараеше да отговаря кратко и се отжрваваше с мжлчание.

И болно му беше, и сжвестно, когато баща му го отделяше от останалите мубратя, които му носеха своите неделни свидетелства с ужасни бележки. Само поведението им беше добро. Бащата в раздражението си обясняваше това с туй, че тях не ги бива и за немирство. А ето сега един от тях, Федя, и в поведението я сбжрка. За своята лжжа знаеше само той; никому не искаше да повери своята тайна, и цялото лято той прекара в мжчителни разсжждения, какво ще стане по-нататжк. Той се надяваше, че и за напред ще може да скрие своя неуспех и само, може би, някой път, след време, когато той бжде в предпоследния клас, ще излезе на яве, че той трябва да остане в гимназията още една година; а тогава (тжй мечтаеше той) ще му простят всичко, защото той ще бжде вече израсжл юноша и ще сжмее да обясни, че всичко това той го е сторил заради баща си, само за да не го наскърби...

Срещат се някога фантазии у момчетата. Намислено — извжршено.

Пжрвата лжжа повлече след себе си нови и нови лжжи. След ваканцията Федя

Панафидов започна да се учи не по-добре, макар и да повтаряше класа.

Мисжлта, която го гнетеше, не излизаше из ума му и му бжркаше, не му даваше никак да се занимава.

Ставаше нужда да се измислюва нещо ново, да потжрси нов нечист път, за да скрие старото. И той намери такжв път.

Най-после бащата получи следущото сжобщение: „Инспектора на гимназията Ви моли, уважаеми господине, да се явите утре в 2 часа на обяснение по слабият успех на вашия син Феодора, пансионер от III клас.“

— Ето ти нà! — очуди се бащата. Трети клас!... Какво е туй — тжй? И какви са тия слаби успехи, когато все четворки, тройки и даже една петорка? Само една двойка имаше... А всичките бележки бяха добри. Не, тук има нещо не в ред.

На другия ден той се яви в гимназията на определения час, като взе сжс себе си неделното свидетелство на Федя, което лежеше на масата му.

Роботата изведнаж се изясни.

Панафидов имал две свидетелства: едно истинско, което той получавал от класния наставник, и, като подписвал вместо баща си, вржщал го на наставникжт, а друго — подправено, което той сам сжчинявал, като си поставял тройки и четворки като ученик от IV клас, сам подписвал вместо класния наставник и показвал на баща си, молейки го да се разпише, че е прочел.

— Не, това е невжзможно!... невжзможно!... говореше инспектора, крачейки по приемната развжлнуван.

— У нас подобно нещо още не се е случвало... ще стане нужда да си вземете синжт от нас. Аз не мога това да тжрпя...

— Позволете, господин инспекторе, да го извикат тук... позволете да го изслушате... Може би, нещо ще се изясни, молеше Панафидовия баща с покорен тон на човек и смутен и чувстваващ себе си в извжнредно неловко положение.

— Какво има тук за изяснение? Работата и без това е ясна.

— Лошо, — беше започнал инспектора, но прибави: но, нека... да чуем какво ще каже той.

Извикаха Федя. Разтревожен влезе бжрзишком той в приемната и застана пред тях.

Инспектора му даде истинското свидетелство и го попита.

— Какво е това?

— Това... моето свидетелство.

— А това?

— Ах!